

Rekonstruirajući istočni centar antičkog, srednjovjekovnog, romantičnog, modernog i suvremenog grada treba napraviti nemoguće. Naime, treba osmisliti aerodrom od nule. Jer aerodrom je mjesto u kojem najefikasnije, bez sudaranja i bez dangubljenja komutiraju sve moguće vrste roba i putnika. Treba intervenirati u nagomilani kaos raspoređen na razmjerno malu pre-determiniranu površinu. Prohtjevi datiraju iz vremena Franje Josipa I. Prohtjevi su sa suvremenim turizmom dostigli neurotičnu fazu u kojoj se rješenje toga kaosa očekuje kao rezultat svjetskog nogometnog prvenstva. I svi su njegovi selektori. Osnovna urbanistička pitanja su sljedeća. Kako osloboditi teritorij okupiran ilegalnim, legaliziranim, privremenim, skvoterskim? Kako podijeliti ager na insule pa da ga se može graditi u fazama? Kako osloboditi parcele osuđene sudskim sporovima na vječnost?

ea^uST se svojim dimenzijama ne nameće kontekstu u kojeg je zasaden. Volumeni su skromni, a skromnost je osnovna karakteristika splitske arhitekture uz koju nova ea^uST obala ima biti izgrađena. Naravno, uz nastojanje ka dostatnoj ekonomskoj isplativosti investicije.

Rješenje se, osim hardwarea, sastoji i od softwarea. Javne politike dizajnirane tako da se u suradnji građana i lokalne samouprave postepeno oslobode svi javni prostori danas zauzeti komercijalnim ad-hoc aktivnostima.

Oslobađanje od vječnosti sudskih sporova ponuđeno je u markicama koje su ulog grada u procesu mirenja ili medijacije - insule s definiranim gabaritima, ali dovoljno elastične da prihvate sve što se prelije iz preizgrađenoga.

Kao što je istaknuto u programskim smjernicama Konzervatorskog odjela, mediteranski i povijesni grad ima privilegiju da je morski, željeznički i autobusni promet smješten u središte pa privilegiju treba zadržati. I poboljšati. Konačno, porat i pruga su, kao što je istaknuto u smjernicama, "važan socijalni faktor u očuvanju života grada". Krajobraz koji nije tek splitski, nije samo ni hrvatski ili europski, već svjetski.

ZELENO - PLAVO PROMETNO RJEŠENJE > kopno i more kao mediji za prometovanje tretirani su podjednako.
 PLAVI PROMET = PORAT + gatovi svih svetih
 ZELENI PROMET = ŠETALIŠTE „ŠOTO-BRACO“ + skalinade
 i AUTOMOBILSKI PROMET (šoto-kuća)

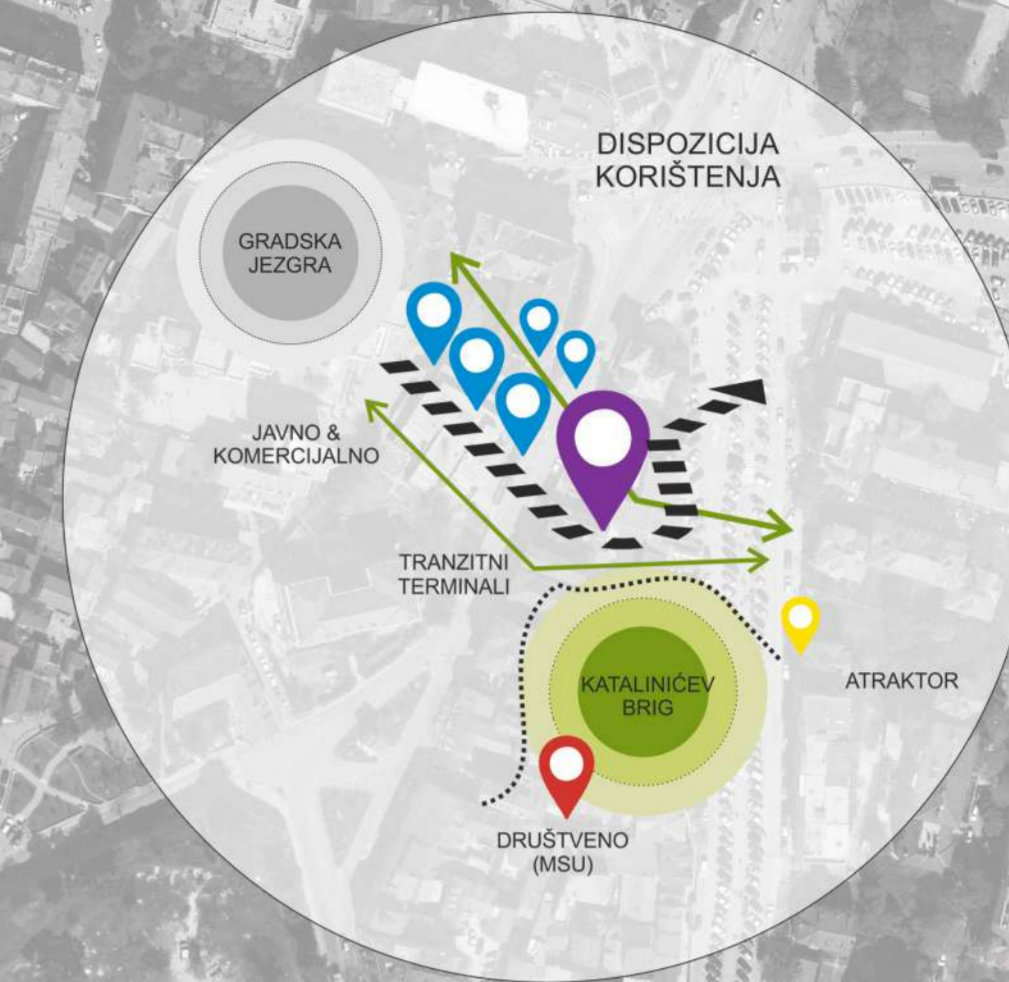
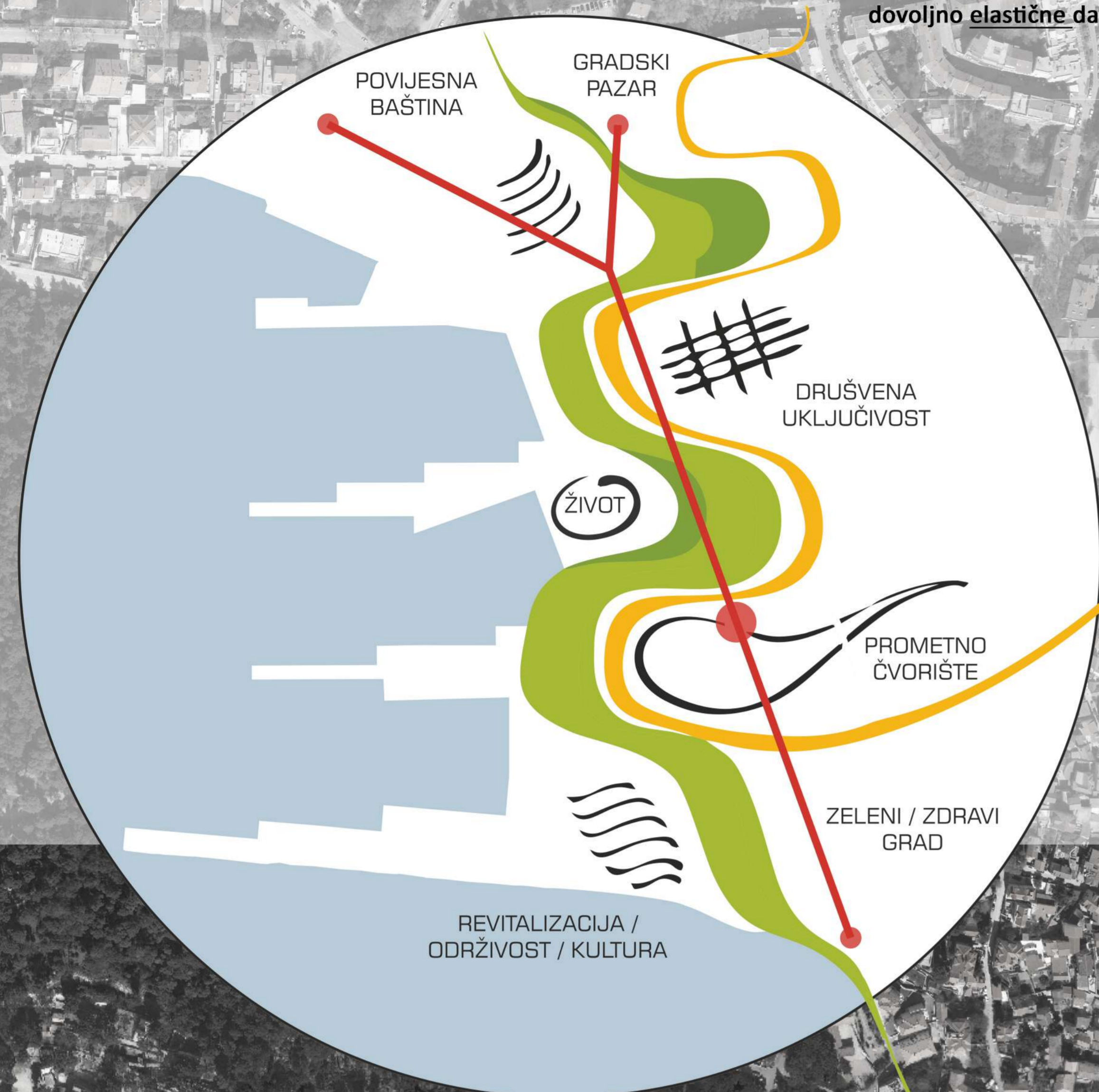
Auti i međugradski autobusi se uključuju i isključuju iz gradskog krvtoka na križanju Zvonimirove (ex-Prvoboraca) i Pojišanske preko razložene cestovne petlje. Razložena petlja znači fluidno, tj. s valjanim nagibima, radiusima, bez ijedne prepreke (kao što je semafor) ili odvlačenja pozornosti šofera, što su sve garancije ekspresnog ulaza i izlaza.

Iz petlje šoferi poniru ispod kvartovskog parka u međuprostor klisure, oko željezničkih linija do rotora s kojeg je daljnja distribucija auta kratka i jasna. Ili na trajektne linije ili u garaže u kojima će auti provesti ljetovanje, za razliku od njihovih putnika koji će otploviti.

Tako ostatak Zvonimirove postaje zona smirenog prometa. Ostavljen je gradskim autobusima i taksijima da usporeno prometuju dalje, u korist pješaka koji tako dobivaju prioritet, kako i prilici trasi koja rasijeca povijesne splitske periferije – Bačvice i Raduniću.

ea^uST

ISTOČNA OBALA
SRCE OTOČNOSTI

ŠIRA SITUACIJA URBANISTIČKOG RJEŠENJA ISTOČNE OBALE GRADSKE LUKE M 1:2000

ISTOČNA OBALA - PROSTOR ZA SVE

LOKALNO STANOVNIŠTVO

GRAVITACIJSKI KORISNICI

HEMA PROMETNOG RJEŠENJA ŠIREG GRADSKOG PODRUČJA M 1:15 000

- PROMETNICE U OBUHVATU
- GLAVNE GRADSKE PROMETNICE
- MREŽA POSTOJEĆIH GRADSKIH PROMETNICE
- PLANIRANE PROMETNICE
- ZONA POSEBNOG PROMETNOG REŽIMA
- MOST
- TUNEL
- TUNEL PLANIRANI
- TRASA POSTOJEĆE ŽELJEZNICE
- TUNEL POSTOJEĆE ŽELJEZNICE
- TRASA PLANIRANE ŽELJEZNICE
- KORIDOR PLANIRANE BRZE TRANSEUROPSKE PRUGE
- STAJALIŠTE LOKALNE ŽELJEZNICE
- + RASKRZJE
- + ROTOR
- + BORTAL - ULAZ U TUNEL
- + OBLALNA LINIJA

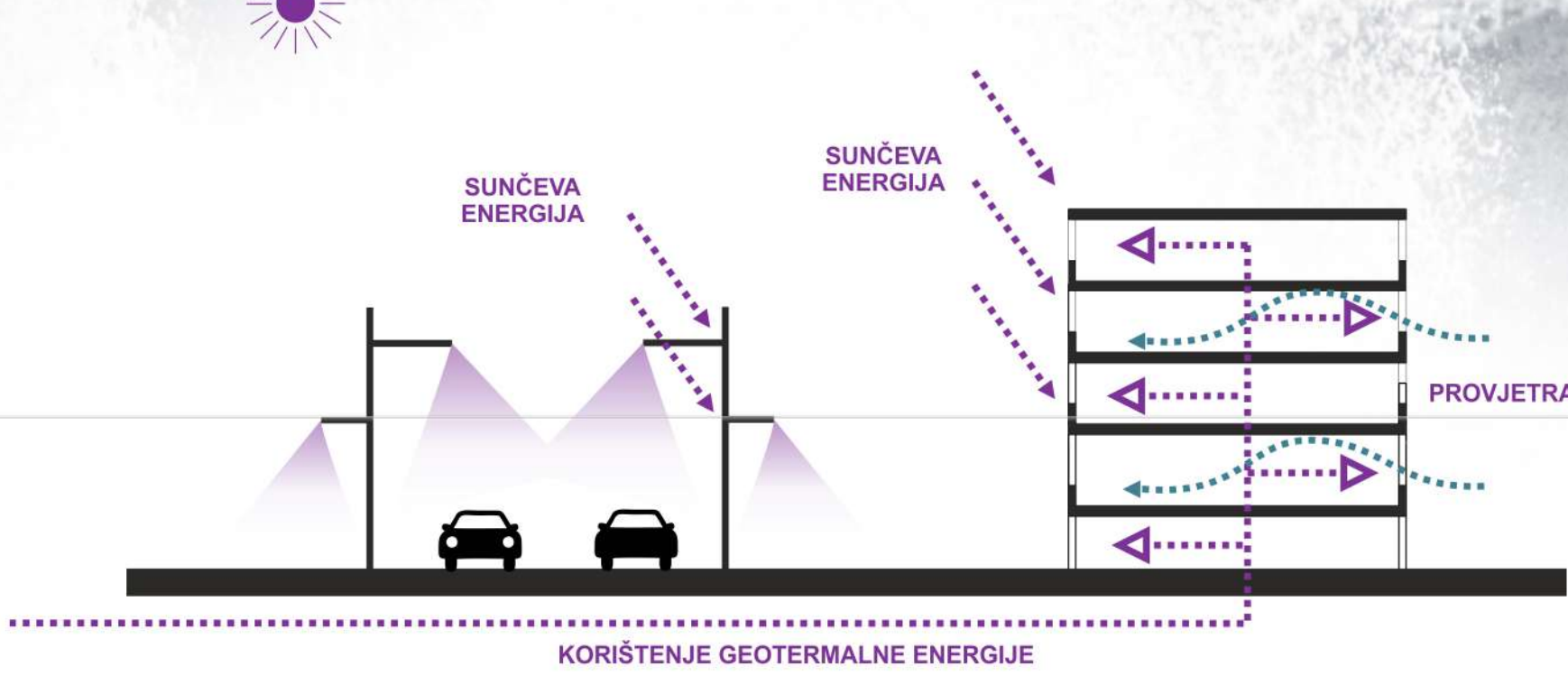
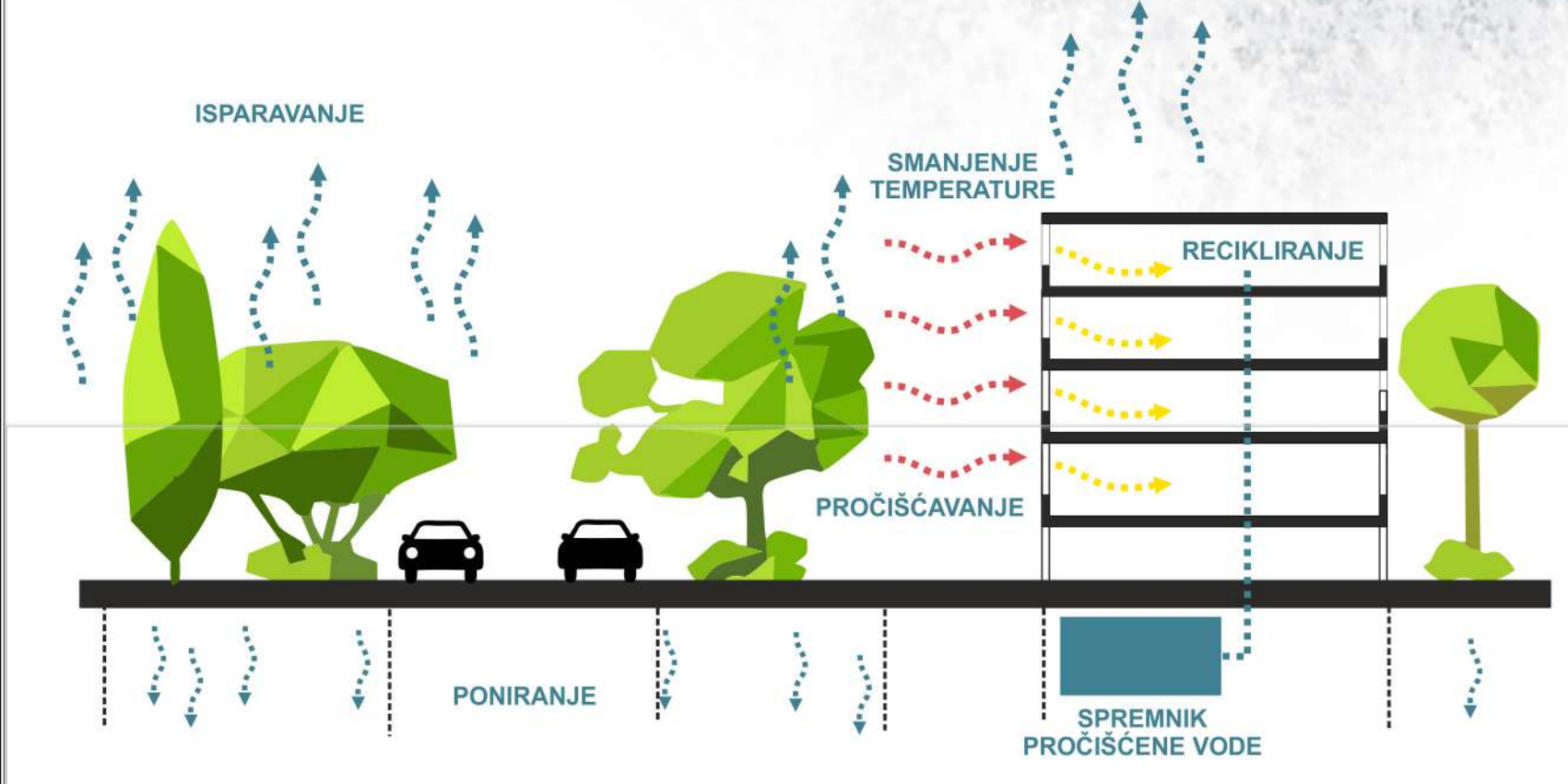
ISTOČNA OBALA
MOZAK POVEZANOSTI

KONCEPT PROMETNOG RJEŠENJA

Početnu točku za rješavanje nagomilanih prometnih problema svakako predstavlja trajektna luka i širi prostor oko nje u kojemu se prepliću različiti vidovi prometa (pomorski, željeznički, cestovni i pješački). Uz očekivani porast lučkog prometa nužno je provesti mjere koje će spriječiti stvaranje prometnih gužvi na prilazima luci:
 - osigurati dostatan broj parkirnih mjesta za vozila koja čekaju na ukrcaj u trajekte
 - dimenzionirati izlaznu prometnicu iz luke s profilom dovoljnim za brzi izlaz iz grada vozila pristiglih trajektima; trasu ove prometnice potrebno je voditi tako u što manjoj mjeri dolazi u koliziju s lokalnim prometom.

Idejnim rješenjem osigurava se cca 1100 parkirnih mjesta na javnim parkiralištima i u graždama. Cestovni prometni spoj od gradske luke prema istočnom ulazu iz grada rješava se izgradnjom nove četvertračne prometnice s odvojenim smjerovima vožnje, bez križanja u razini s lokalnim prometnicama. Trasa ove prometnice započinje na rotoru uz zgradu lučkog terminala i vodi očuvanim koridorom u pozadini željezničkog kolodvora do Pojišanske i Poljičke ulice (jednim dijelom tunelom ispod parka na Toću). Istovremeno se zadržavaju postojeće prometnice u funkciji lokalnog prometa i opskrbe stanovništva.

DETALJI NBS (NATURE BASED SOLUTION) RJEŠENJA

JUŽNO PROČELJE ISTOČNE OBALE GRADSKE LUKE M 1:1000

JI KULA DIOKLECijanOVE PALAČE
TURISTIČKA PALAČA
LUČKA KAPETANIJA

DOGRADNJA GATA SV. NIKOLE

BISKUPOVA PALAČA

POTHODNIK - ZATVORENI DIO TRŽNICE
produžetak "PAZARA" - tradicijske otvorene tržnice

TRGOVAČKO-POSLOVNA ZGRADA
manje prehrambene trgovine
uslužne djelatnosti - pošta, banka i slično
UPRAVNI DIO TRŽNICE
uredski prostori

ZADRUGA DALMACIJE
maloprodaja lokalnih OPG-ova
(otočni proizvodi i proizvodi Zagore)

POSLOVNA ZGRADA
dnevni dječji vrtić, igraonice
lounge i spa zona
uslužne djelatnosti frizer, pediker, maser
manji obrti - postolar, krojač, fotograf, grafičar

ZGRADA ŽELJEZNIČKOG KOLODVORA
info pult turističkog ureda
suvenirnica i knjižara
galerijski (prodajni) izložbeni prostor

GAT SV. PETRA

TRGOVAČKI ROBNİ CENTAR
trgovina robnih marki
trgovina lokalnih art brandova

UGOSTITELJSKI SKLOP
suвремена gastronomska ponuda lokalnih
ugostitelja (belute, konobe, zalagajnice,
brzogrizi, krčme...)

AUTOBUSNI KOLODVOR - PERONI
PARKIRALIŠTE IZNAD AUTOBUSNIH PERONA
PODZEMNA JAVNA GARAŽA 1

CENTRALNI TERMINAL
prihvat i usmjeravanje putnika Željezničkog i Autobusnog terminala
prodaja karata, garderoba, čekaonice, sanitarije
trgovina i ugostiteljstvo, uredi turističkih agencija
KAPSULA - prenočište za putnike u transferima
ZOOM predavaonica/učionica
NON-STOP kino projekcijska dvorana

POSLOVNI SKLOP
uslužne i zdravstvene djelatnosti dentalne
medicine, optike, fizioterapije i slično

OPSKRBNİ TRGOVAČKI CENTAR
samoposlužna/opskrbni centar za putnike i
otočane (budule)

GAT SV. DUJE

LUČKI TERMINAL

GARAŽA 2
povremena/privremena ekstenzija MSU-a
(privremeni umjetnički postavi)

landART
prohodni zeleni krov i ekstenzija garaže
/preljevavanje s Katalinica briga

ZGRADA "DALMACIJAVINA"
> MUZEJ SUVREMENE UMJETNOSTI
sa javnom prohodnom krovnom terasom
dostupnom sa Katalinica briga

VANJSKI LUKOBRAN

VANJSKI GAT

MEĐUNARODNI PUTNIČKI TERMINAL
sa javnom prohodnom krovnom terasom

NADSTREŠNICA MEĐUNARODNOG
GRANIČNOG PRIJELAZA

ZGRADA JAVNOG WC-a
I NADSTREŠNICA PARKIRALIŠTA

VELIKA SKALINADA

UVALA BAČVICE

SPORTSKO-REKREACIJSKI CENTAR
mala dvorana za fitness, pilates i jogu
klupski prostori amaterskih sportskih udruga

PLAŽNI OBJEKT
svlačionice i sanitarije
klupski prostori rekreativaca
i ekoloških društava
aktivni krov - "paluba"
> reminiscencija povjesenog kupališta

INFRASTRUKTURNI OBJEKT
pročišćivač otpadnih voda

SPOMEN OBILJEŽJE
svjetilnik Pomerac i
spomenik Neznamom pomorcu

KUĆA ex. KATALINIĆ

ex. "HOTEL DALMACIJA"

SKAKAONICA

KAVALE

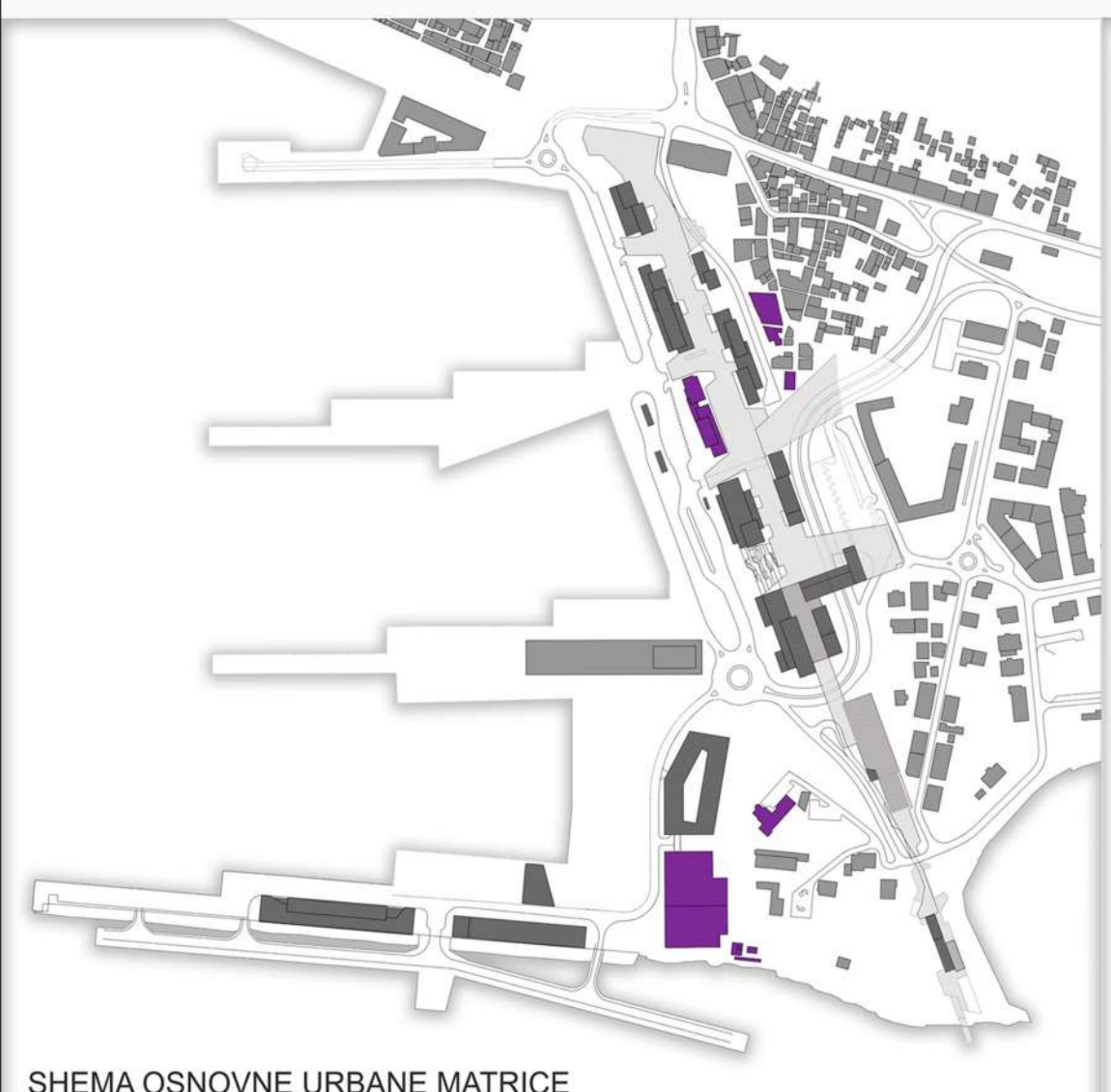
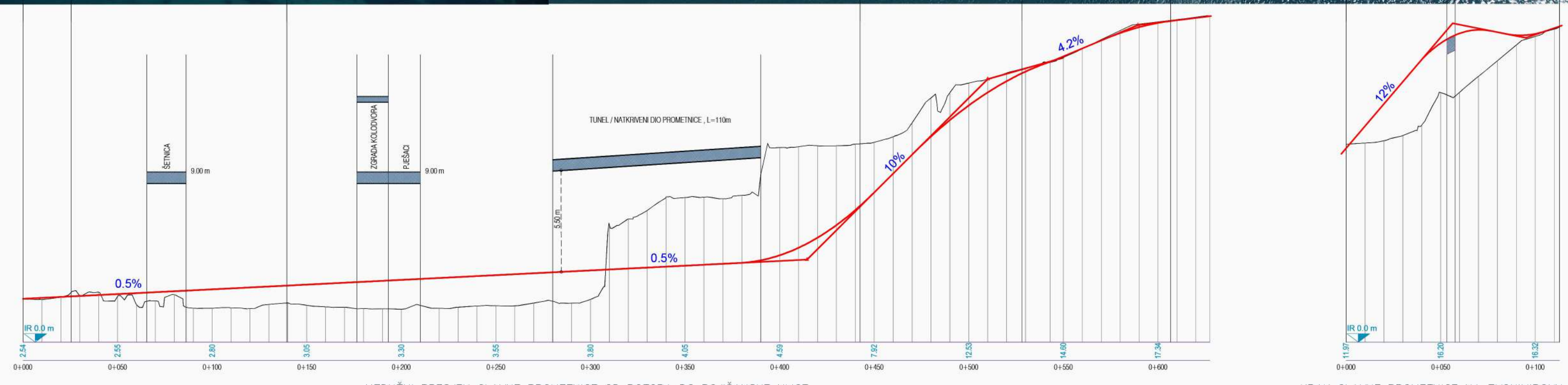
FAZE REALIZACIJE

Gradski projekt Istočne obale je kompleksan, multidisciplinarni i inženjerski zahtjevan zahvat u prostoru, te samim time predmet višegeneracijskih planiranja i odluka. Predloženim urbanističkim rješenjem olakšan je proces njegove realizacije na način da je omogućena realizacija po fazama, a sve uz odvijanja kontinuiranog neometanog gradskog života.

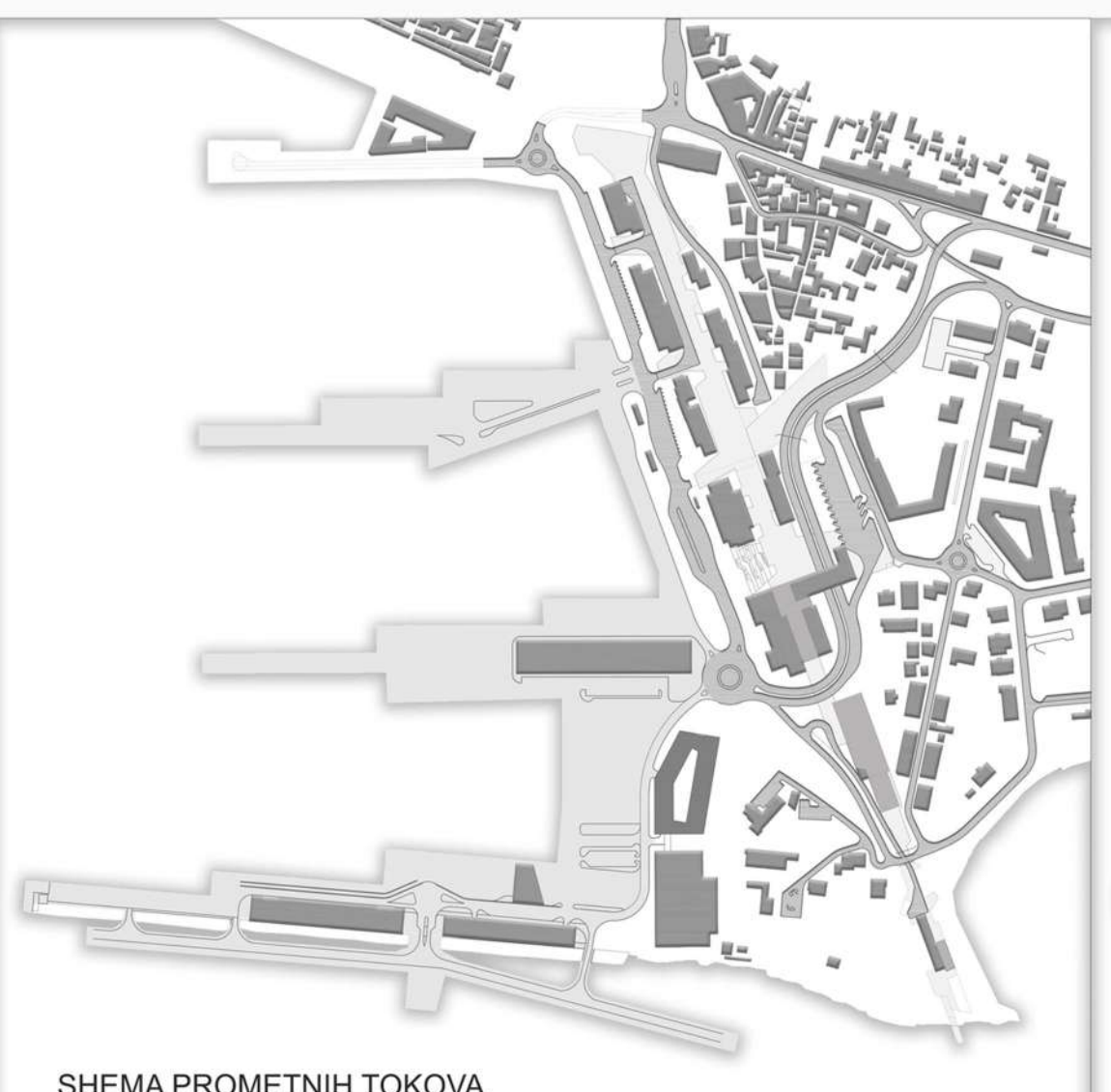
Prvu fazu realizacije predstavlja mreža prometnica i ukopane javne garaže, te zgrada Centralnog terminala (autobusni i željeznički terminali).

Druga faza je dio šetnice od „Pazara“ do zgrade terminala i njeni spojevi na okolno gradsko tkivo.

Treću fazu predstavlja južni dio šetnice od zgrade terminala, mostom preko prometnice pa sve do uvala Bačvice zajedno sa zgradama čiji aktivni krov šetnica u tom svom dijelu predstavlja.

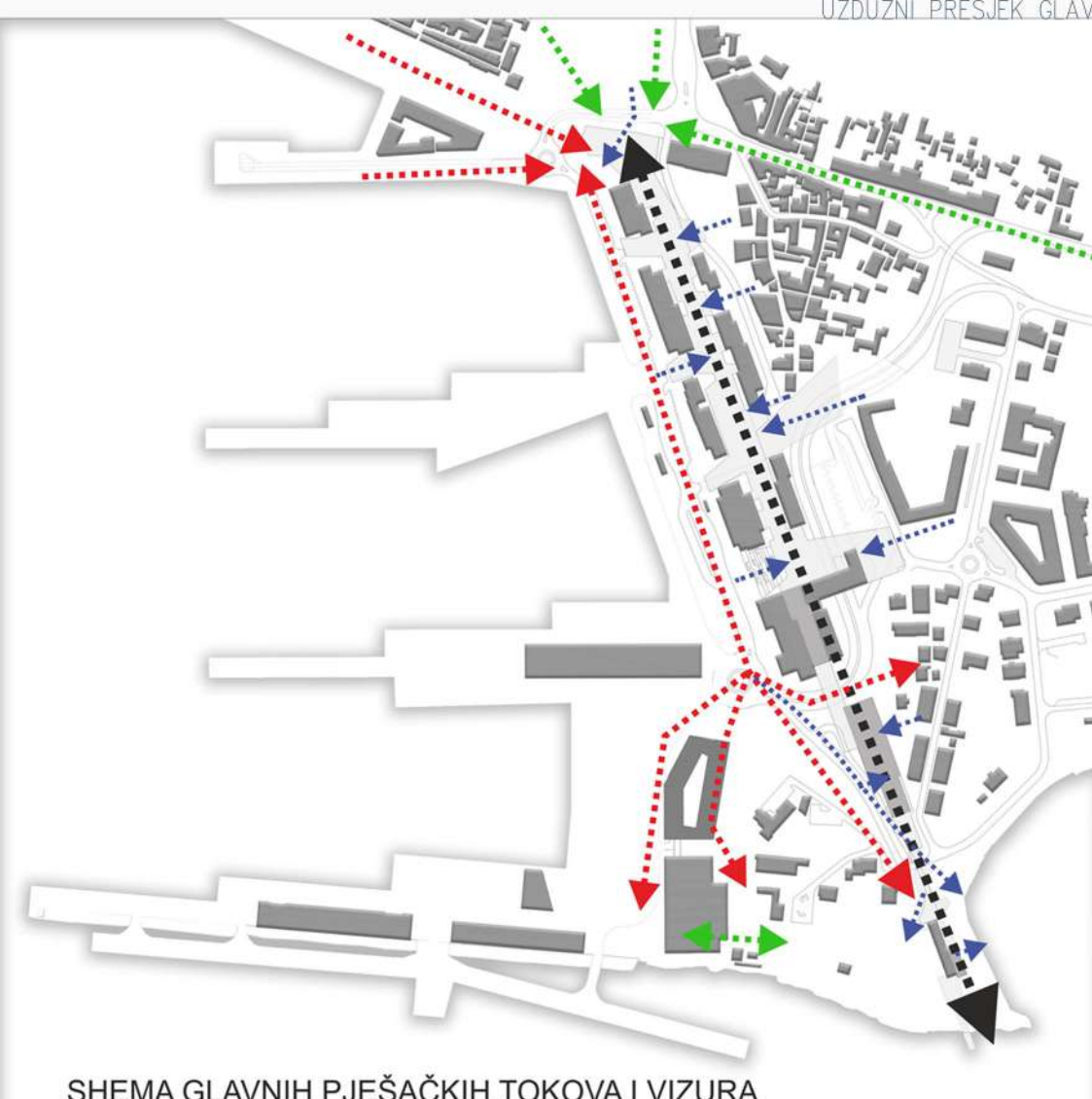
HEMA OSNOVNE URBANE MATRICE

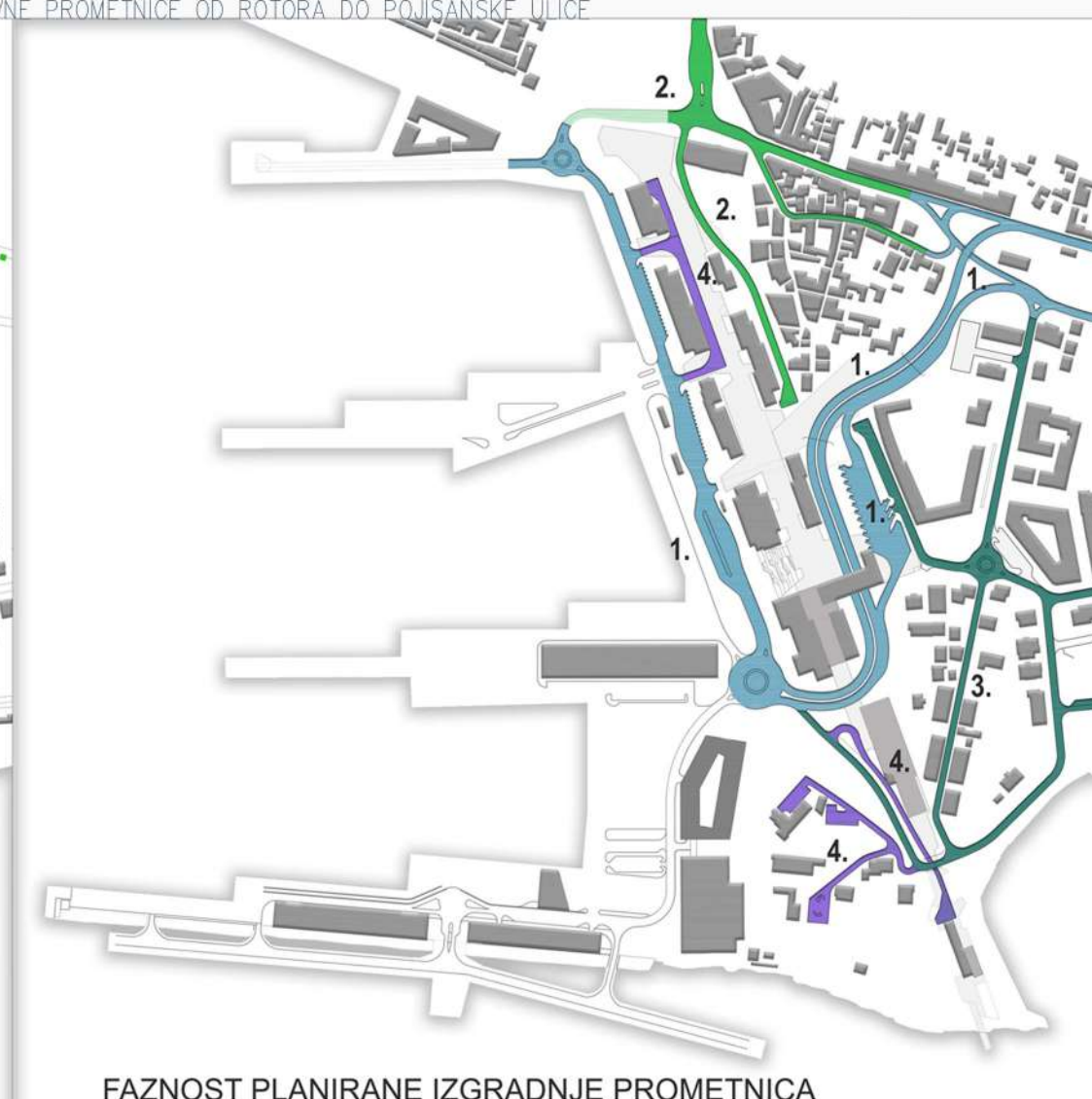
HEMA PROMETNIH TOKOVA

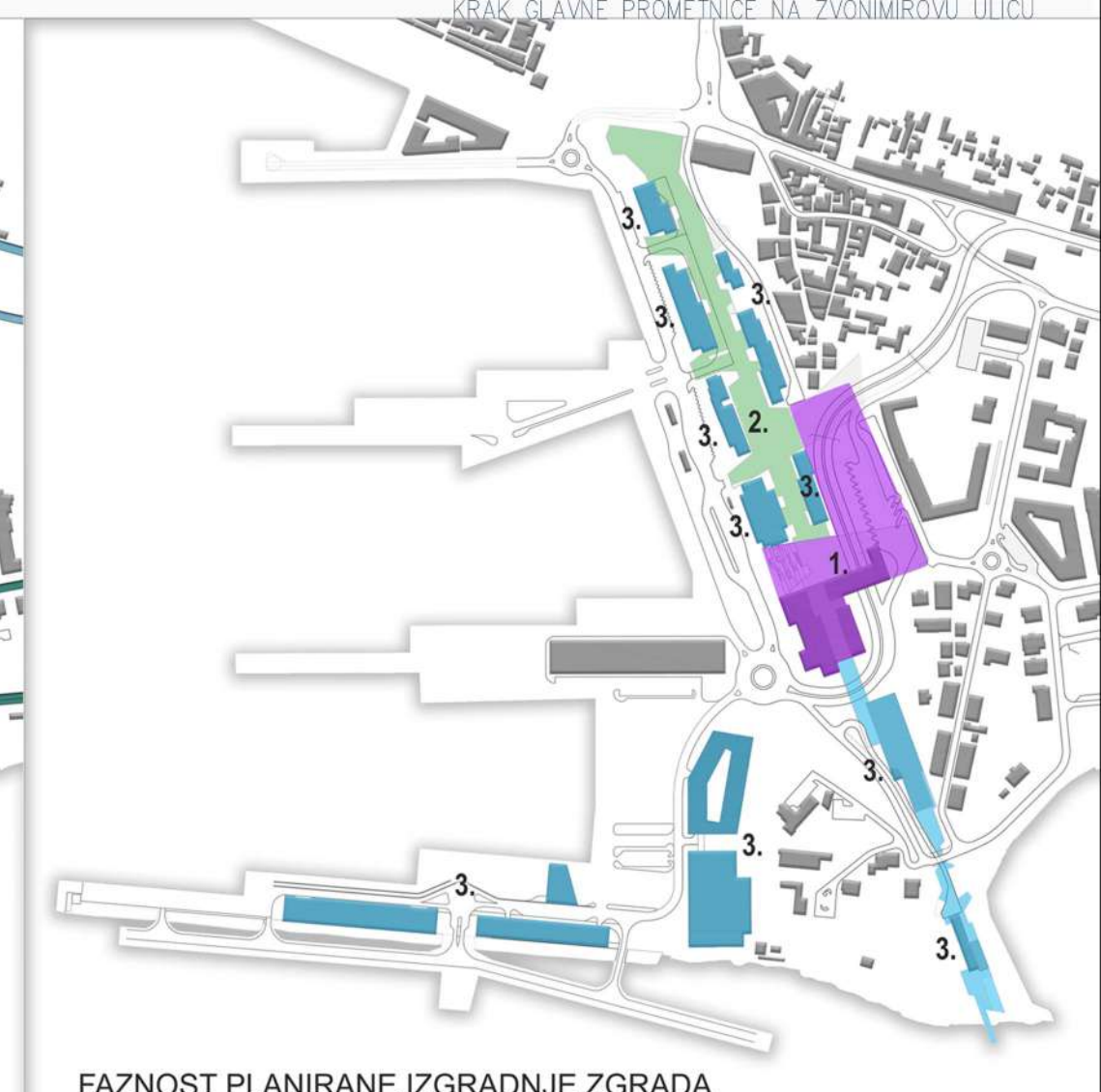
HEMA ZELENIH POVRŠINA

HEMA GLAVNIH PJEŠAČKIH TOKOVA I VIZURA

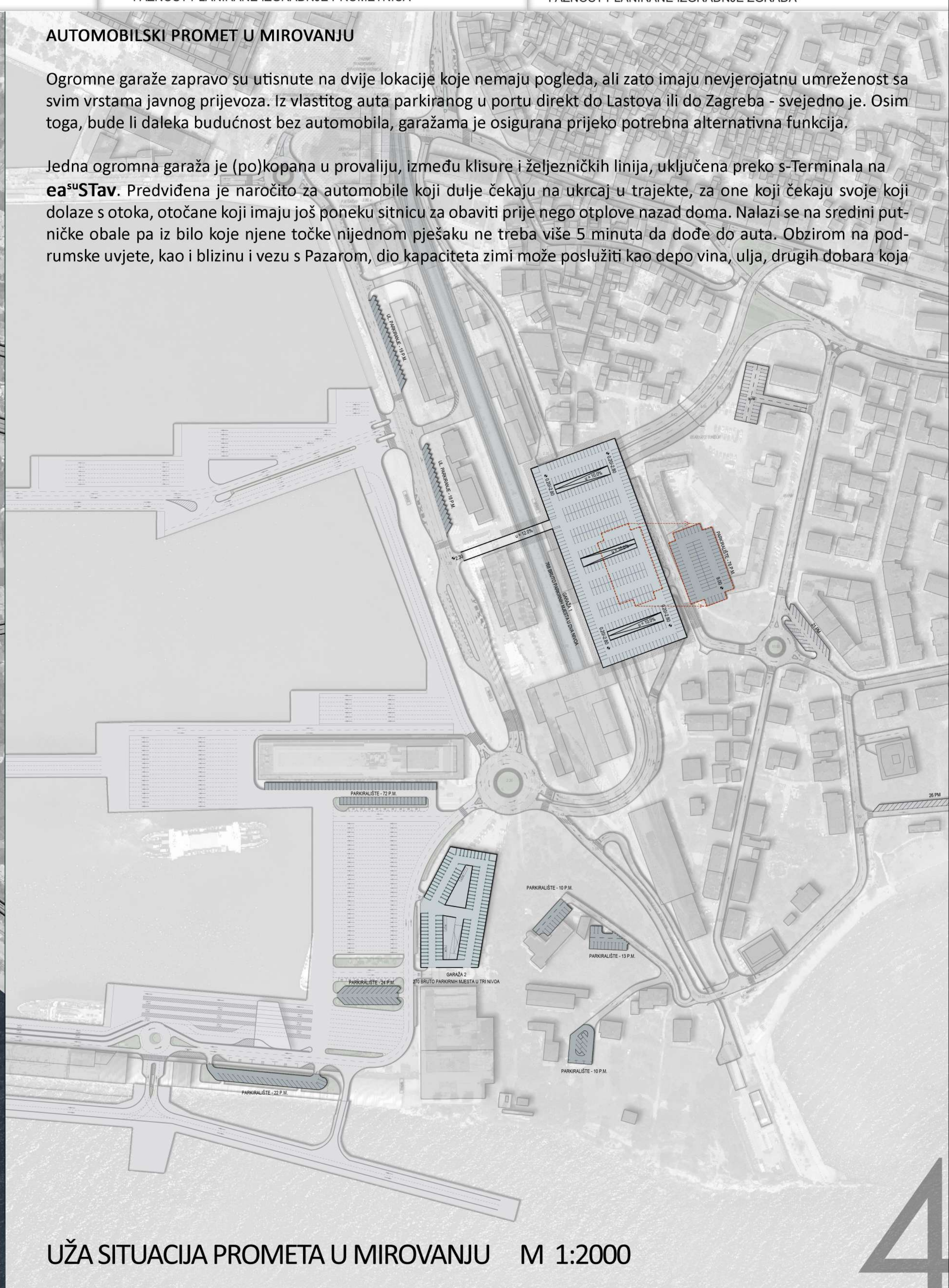
FAZNOST PLANIRANE IZGRADNJE PROMETNICA

FAZNOST PLANIRANE IZGRADNJE ZGRADA

UŽA SITUACIJA PROMETNOG RJEŠENJA M 1:2000

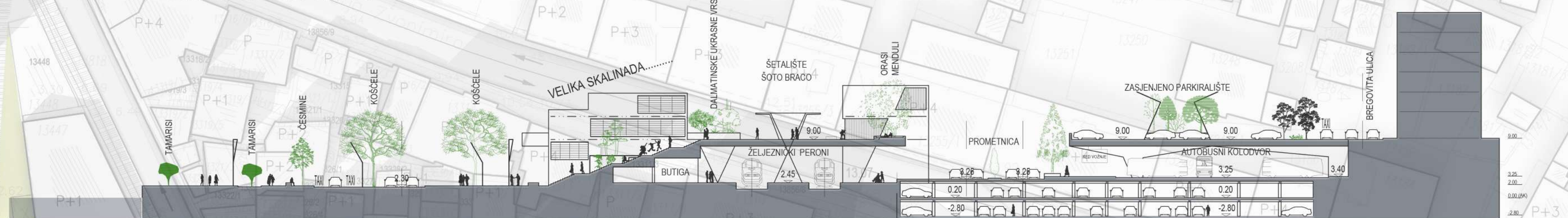
AUTOMOBILSKI PROMET U MIROVANJU

Ogromne garaže zapravo su utisnute na dvije lokacije koje nemaju pogleda, ali zato imaju nevjerojatnu umreženost sa svim vrstama javnog prijevoza. Iz vlastitog auta parkiranog u portu direkt do Lastova ili do Zagreba - svejedno je. Osim toga, bude li daleka budućnost bez automobila, garažama je osigurana prijeko potrebna alternativna funkcija.

Jedna ogromna garaža je (po)kopana u provaliju, između klisure i željezničkih linija, uključena preko s-Terminala na **eaSTav**. Predviđena je naročito za automobile koji dulje čekaju na ukrcaj u trajekte, za one koji čekaju svoje koji dolaze s otoka, otočane koji imaju još poneku sitnicu za obaviti prije nego otplove nazad doma. Nalazi se na sredini putničke obale pa iz bilo koje njene točke nijednom pješaku ne treba više 5 minuta da dođe do auta. Obzirom na podrumске uvjete, kao i blizinu i vezu s Pazarom, dio kapaciteta zimi može poslužiti kao depo vina, ulja, drugih dobara koja

UŽA SITUACIJA PROMETA U MIROVANJU M 1:2000

PRESJEK 2-2 M 1:500

PRESJEK 1-1 M 1:500

ŠTO SE NALAZI ISPOD ŠETALIŠTA, SKALINA, PIJACETA?

Ispod novoplaniranog partera skrivena je kompleksna metropolitanska raspjetljava zavrzlama svih mogućih prometnih linija. Stroji koji efikasno distribuiraju otočane i Splitskane, njihove goste; one koji dolaze ili odlaze automobilima, one koji ostavljaju svoje automobile u portu da bi na otoke otišli pješke... Takva naprava ima dva bitna, u svojoj suštini kontradiktorna uvjeta:

1. Koja ljeti kratko, ali dobro podnosi i apsorbira tromjesečnu invaziju turizma,
2. Koja zimi ima dugi alternativni kapacitet za sve domaće funkcije za koje se nema vremena tijekom ona tri mjeseca.

Predloženi alternativni koncepti zimskih funkcija su ključni za materijalizaciju žarko priželjkivane održivosti – naročito investicijske.

Poštujući programske smjernice HŽ Infrastrukture, zadržana su dva željeznička kolosijeka, jedan peron i brzi pristup s-Terminalu kroz koji putnici mijenjaju sredstvo transporta: iz vlaka u auto, na brod, katamaran, bicikl... Primarna svrha perona je da izbaci ili proguta putnike koji idu na Kopilicu, bilo da otamo idu u druge bliže i dalje gradove, na kruzer, na aerodrom ili se služe željeznicom kao interurbanom linijom.

Zatim su tu, razmješteni tako da ne smetaju jedan drugome, autobusni kolodvor za međugradske linije, stajališta (pri)gradskih autobusa i pristup ogromnoj garaži.

NAMJENE ISPOD/UZ ŠETALIŠTE

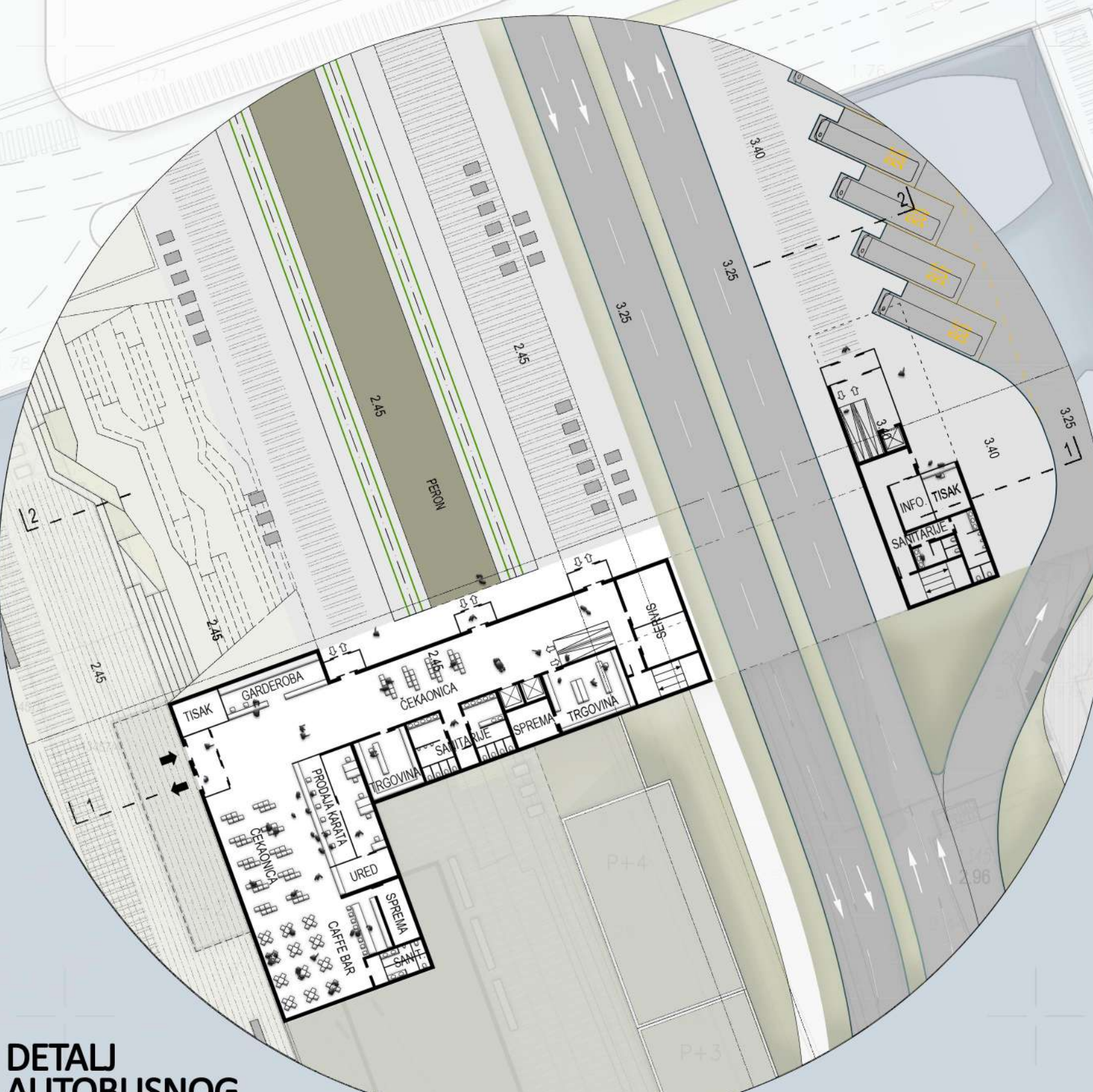
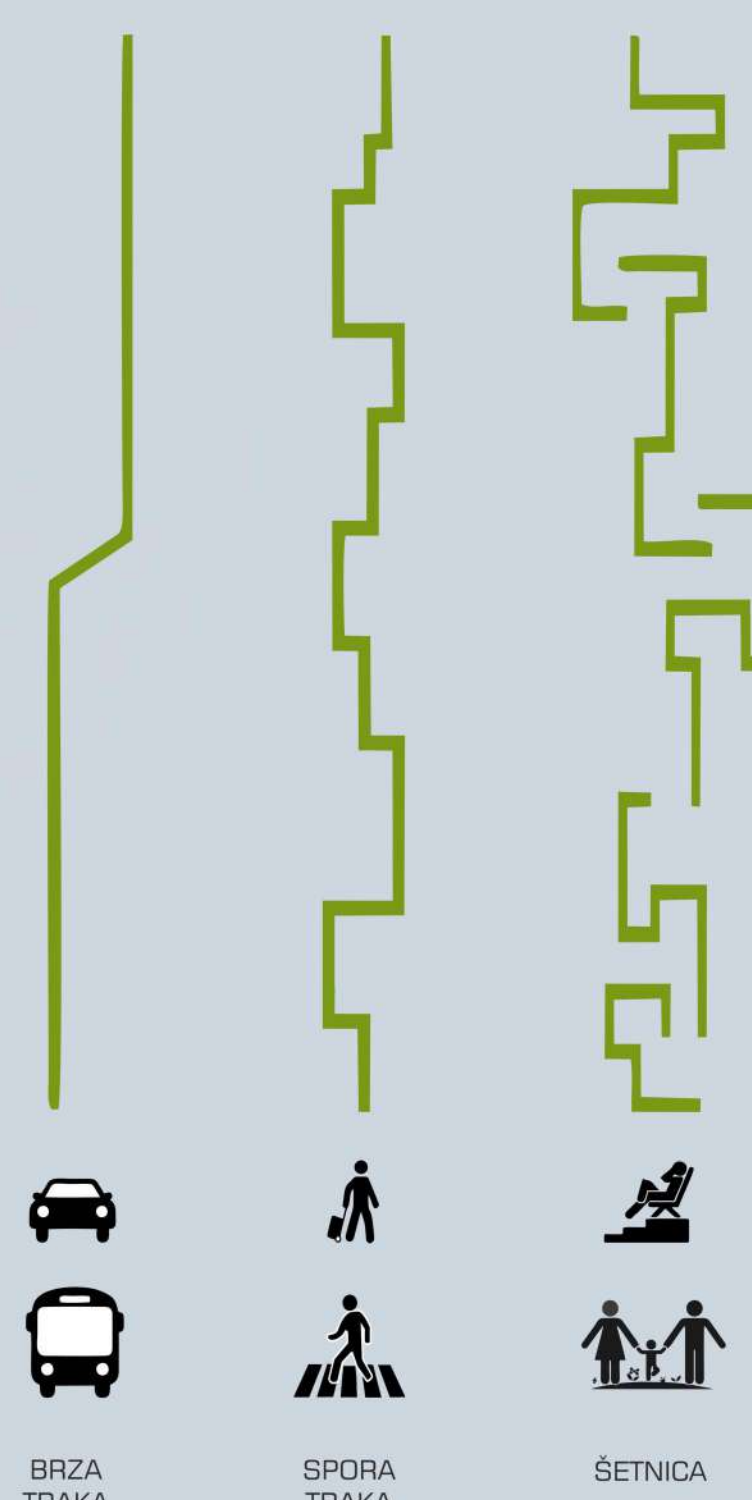
Pažljivom distribucijom namjena, tj. sadržaja uz šetalište „Šoto-braco“ ostvaren je zajednički interes svih korisnika da njihove prolaze. Sadržaj sve komercijalne sadržaje koji će se **participativnim planiranjem** tijekom vremena preliti iz kontaktne zone na Istočnu obalu. Preljevanje sadržaja na će istodobno značiti **oslobađanje okolnih okupiranih javnih prostora.**

Šetalište je napeto između dvije vrlo splitske funkcije =

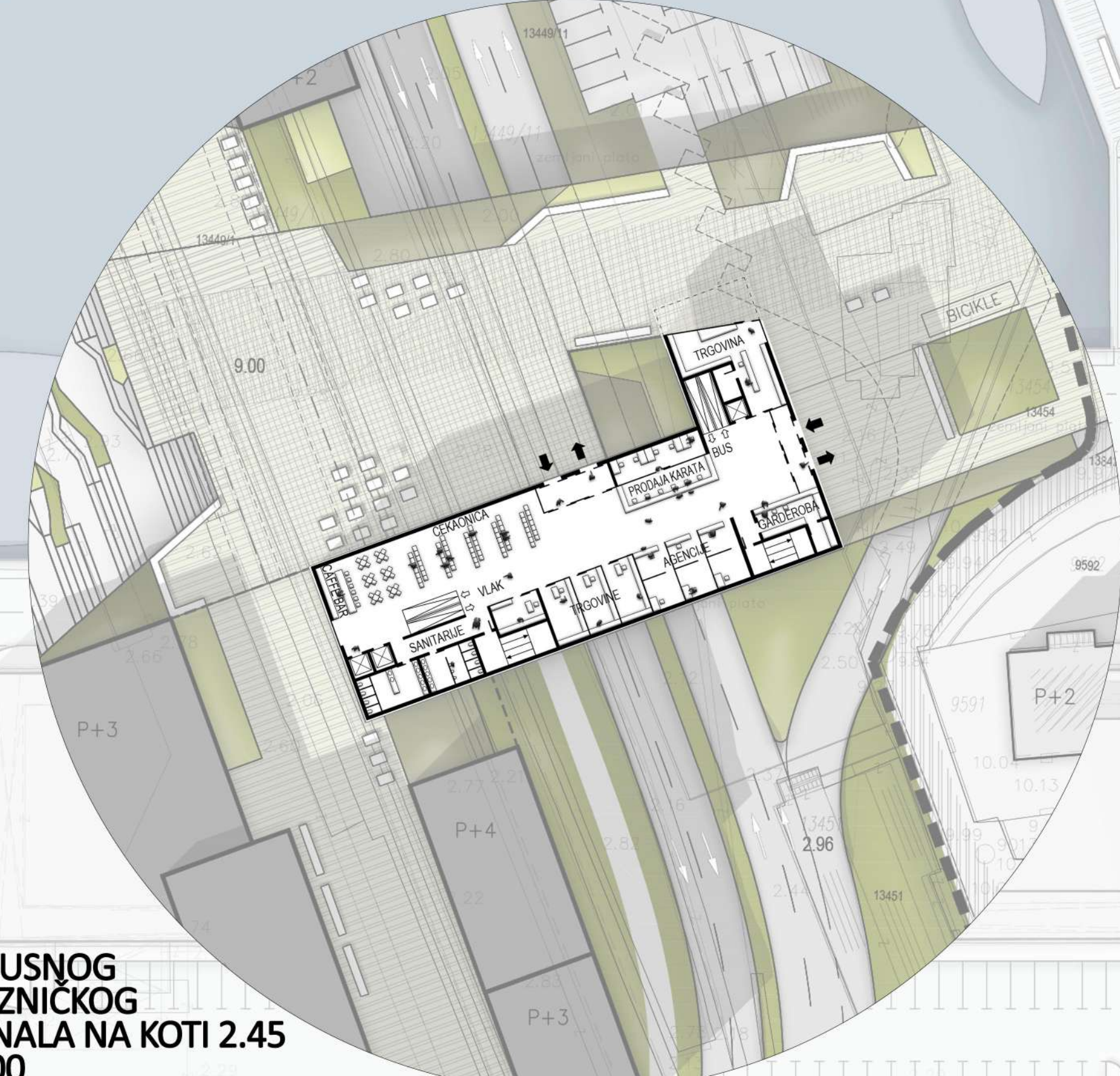
- Pazara koji je obogaćen zatvorenim (i općim sadržajima) na jednom kraju;
- Suvremene umjetnosti koja je pronašla adekvatnu nišu u Dalmacijavini na drugom kraju.

Za planirano i neplanirano međuvrijeme do ukrajca potrebno je predvidjeti sve što putniku može zatrebati i sve što putnik može poželjeti za vrijeme čekanja, naročito onoga neplaniranoga. Istodobno, sve to mora odgovoriti na potrebe Splita.

Najprije s-Terminal. Neizostavni depo prtljage s neodoljivim loungeom iz kojeg puca pogled na Split. Jedinica hitne pomoći - dostupna iz svih smjerova. Mjesto za ZOOM predavanja. Spavaće kapsule. Beskonačne kino-projeksije. Kasino, noćni klub i drugo dokoličarenje, džamija, crkva, sinagoga, budistički i hindu-hram za duhovno vrijeme. Parafrazirani Euralille: „Maksimalno velik broj događaja s minimalno determiniranim prostorom.“ Sve to povezano eskalatorima, stepenicama i liftovima. Nabrojane funkcije svečano se rastvaraju na Istočnu rivu preko velikih skala zasađenih svim mogućim dalmatinskim autohtonim biljem. Naime, interne funkcije su tu jer moraju biti, ali pravi gušt je sjediti na Velike skale. Velike skale je prostor stvoren za dramu, šušur, teatar, operetu, ponekad za ludilo, ponekad za mir i snoviđenje.

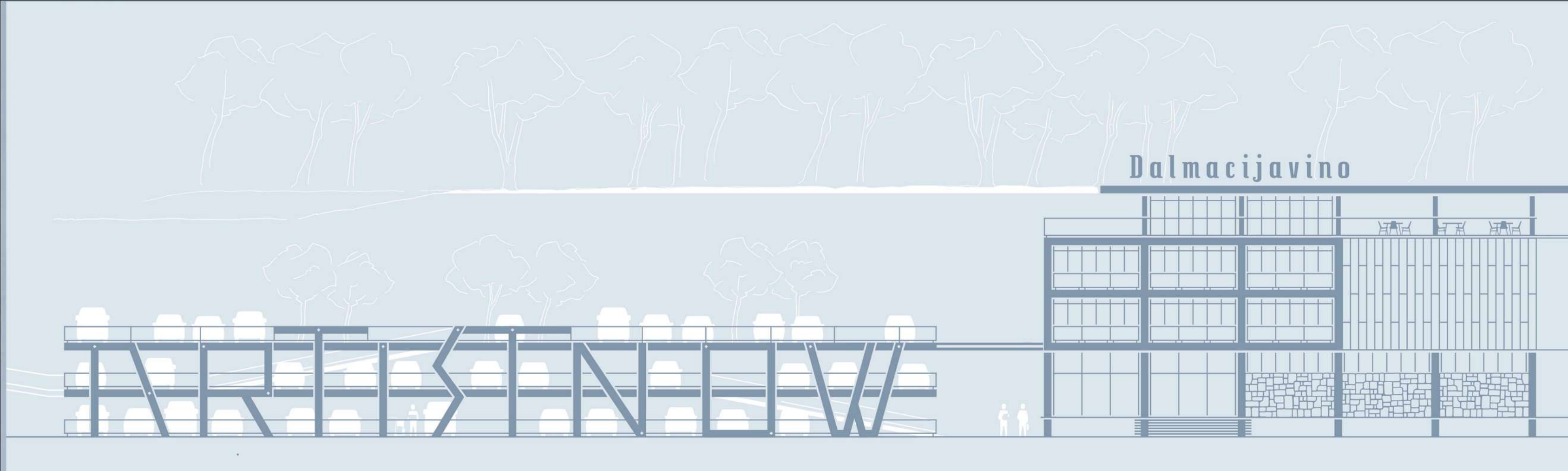

DETALJ AUTOBUSNOG I ŽELJEZNIČKOG TERMINALA NA KOTI 9.00 M 1:500

DETALJ AUTOBUSNOG I ŽELJEZNIČKOG TERMINALA NA KOTI 2.45 M 1:500

DETALJ ŠETNICE NA KOTI 9.00 (+7.00) M 1:500

Dalmacijavino

DALMACIJAVINO = ARTIST NOW

Dalmacijavino, spomenik dalmatinskom težaku i radniku odavno je napušteno što je vjerojatni razlog da su mu odlično očuvane materijalne karakteristike. Zbog toga je, uostalom, zaštićeno kao kulturno dobro.

Jedina namjena koja garantira očuvanje fenomenalnog prostornog koncepta kojeg je zamislio Stanko Fabris, arhitekt iz prve dalmatinske moderne lige, jest muzej suvremene umjetnosti, ili preciznije i lokalnije rečeno ARTIST NOW. Svaki europski grad koji drži do svoje mentalne higijene obavezno i neizostavno ima muzej suvremene umjetnosti - mjesto na kojem se prikazuje suvremena urbana misao. Split ima značajnu tradiciju izlaganja suvremene umjetnosti, kao i značajnu vlastitu kreativnu industriju uglavnom okupljenu u Hrvatskom udruženju likovnih umjetnika Split. Dalmacijavino je Splitova nova konkretna šansa za stalni postav. Parkiralište u neposrednoj blizini Dalmacijavina je zimi u načelu prazno. Ta okolnost osigurava da se privremeni postav prelije u garažu - natkrivena je i zaštićena od vjetra, s kontroliranim ulazom. Tako je betonska prizma koja bi inače bila prazna 8 mjeseci godišnje dobila svoju cjelogodišnju funkciju. Nosivi sustav pročelja garaže figurira izdaleka kao vidljiva reklama, kako za parking, tako i za muzej.

U tom slučaju preostaje jedna zanimljiva i za umjetnike praktična dvojba. Plaća li se sat vremena parkinga ili sat vremena suvremene umjetnosti? Ovakvim prinudnim uvođenjem korisnika u muzej, svojevrsnom intrigom, osigurava se umjetnosti da izade iz institucije i da osvoji nove korisnike.

Na krov garaže spušta se umjetni proplanak s Katalinića, ostavljajući vidljivu dramatično strmu stijenu. Preko toga proplanka planirana je sadnja mikro-šume. Još jedan pokušaj da se nasuprot Marjana, re-afirmira stvarni vizualni identitet grada. Odabirom autohtonih vrsta zeleni dio vizualnog identiteta mora biti efektan u svim godišnjim dobima. Konačno, od ulaza u ARTIST NOW preko garaže, novoplanirane i zatečene šume pa do svetionika, prostor je kao stvoren za land-art.

Opisana rekonstrukcija i dogradnja jest precizna materijalizacija Novog europskog Bauhauza - transformacija prostora kroz umjetnost, arhitekturu i dizajn i revitalizacija baštine (nastale nakon II. svjetskog rata).

TABLICA PROSTORNIH POKAZATELJA

KATEGORIJA	OZNAKA PROSTORNE JEDINICE	POVRŠINA PROSTORNE JEDINICE			MAKSIMALNA IZGRADENOST				MAKSIMALNA GBP*				KATNOST	VISINA	OTVORENE POVRŠINE		
		namjena	m²	ukupno	udio u obuhvatu (%)	kig	m²	kis N	m² N	kis	m²	maksimalna			maksimalna (m)	m²	udio u prostornoj jedinici (%); uključujući zelenilo, prometne i pješačke površine, te aktivne krovove
GRADJEVINA	D7-1	6.942			0,53	3.689	2,44	16.969	2,98	20.658	P+3-N (zatečena)	15	3.253	46,86	1,55		
	D7-2_P	4.774	13.232	6,31	0,71	3.366	1,76	8.415	1,76	8.415	P+2	11	3.091	64,75	1,47		
	D7-3	1.516			0,61	921	0,61	921	0,61	921	P+1 (zatečena)	7	595	39,25	0,28		
MJEŠOVITA	M1-1	284			1,00	284	2,00	568	2,50	710	P+1 (zatečena)	7	0	0,00	0,00		
	M1-2	178			1,00	178	3,00	534	3,50	623	P+2 (zatečena)	11	0	0,00	0,00		
	M1-3	544	3.513	1,67	1,00	544	2,00	1.088	2,50	1.360	P+1 (zatečena)	7	0	0,00	0,00		
	M3-1	190			1,00	190	3,00	570	3,50	665	P+2 (zatečena)	11	0	0,00	0,00		
	M3-2	301			1,00	301	3,00	903	4,00	1.204	P+2 (zatečena)	11	0	0,00	0,00		
	M2, M3-3	2.016			0,62	1.250	1,86	3.750	2,17	4.375	P+3 (dio zatečena)	14	766	38,00	0,37		
REKREACIJSKA	R3, IS5	2.487	7.236	3,45	0,37	927	0,48	1.205	0,48	1.205	P+1	7	2.302	92,55	1,10		
	R1	4.749			0,46	2.180	1,15	5.450	1,15	5.450	Z5u	7	4.749	100,00	2,26		
POSLOVNA	K-1	998			0,59	587	2,65	2.642	3,23	3.229	P+3(zatečena)	15	411	41,18	0,20		
	K-2	2.834			0,88	2.497	3,96	11.237	3,96	11.237	P+4	19	1.037	36,59	0,49		
	K-2	1.592			0,88	1.407	3,09	4.925	3,09	4.925	P+4	19	185	11,62	0,09		
	K-3	2.072	13.656	6,51	0,56	1.170	1,69	3.510	2,15	4.446	P+3	15	902	43,53	0,43		
	K3-1	902			0,85	765	2,97	2.678	4,66	4.208	(ZPo*) P+3	15	137	15,19	0,07		
	K3-2	1.677			0,85	1.420	2,96	4.970	2,96	4.970	P+4	19	257	15,32	0,12		
	K3-3	702			0,54	377	1,88	1.320	1,88	1.320	P+3	15	325	46,30	0,15		
	K3-4	2.879			0,66	1.890	0,98	2.835	1,18	3.402	P+2	11	989	34,35	0,47		
ZELENA	Z1-1	2.771			0,80	2.217	0,00	0	1,28	3.547	(ZPo*) N	7	2.771	100,00	1,32		
	Z1-2	1.133			0,00	0	0,00	0	0,00	P	0	1.133	100,00	0,54			
	Z3-1	456	31.398	14,97	0,00	0	0,00	0	2,00	912	ZPo*	0	456	100,00	0,22		
	Z3-2	676			0,90	611	0,00	0	1,45	978	(ZPo*) N	7	676	100,00	0,32		
	Z4	1.126			0,00	0	0,00	0	0,00	0	zatečena	zatečena	1.126	100,00	0,54		
Z6	25.236			0,01	250	0,01	250	0,01	250	P	3,5	24.986	99,01	11,91			
INFRASTRUKTURNA	IS1	90.399			0,13	11.500	0,25	23.000	0,32	28.750	P+3	15	89.249	98,73	42,54		
	IS2	7.369			0,20	1.438	0,59	4.314	0,59	4.314	P+3	18	5.931	80,49	2,83		
	IS3	4.944	140.809	67,12	1,00	4.944	1,20	5.933	3,20	15.821	(ZPo*) P+5	23	4.103	82,99	1,96		
	IS	37.881			0,00	0	0,00	0	0,00	5.060	ZPo*	0	37.881	100,00	18,06		
	AK	216			0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0	216	100,00	0,10		
	Z	209.844			0,21	44.903	0,51	107.985	0,68	142.982				187.527	89,36		

*Napomena: potzemne garaže planirane su ispod građevina drugih namjena (preklapanje). Sve građevine mogu imati podrumske etaže namijenjene vozilima u mirovanju.

ZAPADNO PROČELJE ISTOČNE OBALE GRADSKE LUKE M 1:1000

